

Arja Saarinen

Valmistavan luokan opettajana

	Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai
1 8-9		SU/3		TO	
2 9-10	SU	MA	KIRJ.	YO	SU
3 10-11	MA	YO	LI	SU	KIR
4 11-12	LI	KU	MA	KS	m
5 12-13	KIRJ.	KS	SU	MA	i
6 13-14		TO	MA/3	SU/3	
7 14-15					
8 15-16					

VALMISTAVAN LUOKAN OPETTAJANA

ARJA SAARINEN

**VALMISTAVAN
LUOKAN
OPETTAJANA**

© 2026 Arja Saarinen

Taitto ja kansi: Books on Demand

Kustantaja: BoD · Books on Demand, Mannerheimintie 12 B, 00100

Helsinki, bod@bod.fi

Kirjapaino: Libri Plureos GmbH, Friedensallee 273, 22763 Hampuri, Saksa

ISBN: 978-952-89-1346-7

1. ELÄKKEELLE!

Aurinko paahtaa kuumasti. Hiki virtaa selkää pitkin ja silmälasit valuvat nenän vartta alaspäin. Korjaan niitä vaivalloisesti kyynärpäällä. Selässä on täpötäysi reppu ja molemmissa käsissä pulleat kangaskassit. Toisesta kassista pilkistää nuokkuva ruusukimppu, toisessa kädessä on kassin lisäksi kookas kukkapaketti. Lonkkaa särkee.

On kesäkuun viides päivä ja olen astumassa vapauteen. Kesäloma alkaa ja sen jälkeen jään eläkkeelle. Vielä ei olo kuitenkaan tunnu vapautuneelta, kun raahustan kohti rautatieasemaa. Mukana ovat omat tavarat koululta ja lukuisat lahjat oppilailta, heidän vanhemmiltaan ja työkavereilta. Taas jäi koulusta lähtö viime minuuteille ja kiristän vauhtia. Jos myöhästyn, seuraava juna lähtee vasta puolentoista tunnin päästä. Kun viimein pääsen asemalaiturille, huomaan opastetaulusta junan olevan vartin myöhässä, taas.

Lonkkani on kipeytynyt kovasti tämän viimeisen kouluvuoden aikana. On vaatinut sisua ja Buranaa, että olen jaksanut kävellä kotoa junalle ja toisessa päässä junalta koululle. Vapauden aluksi minua odottaakin tekoonivelleikkaus, mistä olen todella onnellinen.

Ahtaan ja hikisen junamatkan jälkeen olen viimein kotona. Viileä suihku ja kylmä omenasiideri helpottavat. Istahdan lasi kädessä parvekkeelle ja huokaisen syvään. Lopultakin. Olo on yhtä aikaa tyhjää ja tyytyväinen.

Katselen parvekkeelta ympäröiviä kerrostaloja, sitten kaunista asuntoani. Rakastan omaa kotiani ja olen tyytyväinen, että pystyn asumaan tässä eläkkeelläkin, vaikka vuokra on melko korkea. Asun Tampereen keskustan tuntumassa ja minulla on puistonäköala makuuhuoneen ja keittiön ikkunoista. Rautatieasemalle on vain vartin kävelymatka.

Siemailen siideriä ja mietiskelen opettajan uraani. Kaksikymmentä kolme vuotta unelma-ammattissa, kun sen lopulta löysin. Vähän alle nelikymppisenä näet keksin, että minusta tulee isona opettaja. Niinpä muutin

murrosikäisen poikani kanssa Raumalta Joensuuhun. Olin palavan innostunut opiskelija, joka haali kursseja puolentoista tutkinnon verran.

Valmistuttuani näin ope-elämää monessa koulussa eri paikkakunnilla ja pääsin vertailemaan pieniä ja isoja opinahjoja, monenlaisia johtamisen tapoja ja erilaista työpaikkahenkeä. Lapset ovat olleet joka puolella mukavia ja helposti lähestyttäviä. Kohdalleni on osunut erityisen miellyttäviä vanhempia, ihan muutamaa poikkeusta lukuun ottamatta. Tai no, on pakko myöntää, että aina eivät ihan kaikki oppilaat ole olleet mukavia. Vastarannan kiiskiä on mahtunut joukkoon. Samoin niitä, joiden kanssa on joutunut käymään henkiset - ja joskus fyysisetkin - painit. Joka ainoan heistä muistan nimeltä, kaikkia muita en välttämättä ollenkaan, en edes vanhoista luokkakuvista.

Suuri helpotus iskee vasta muutaman hyvin nukutun yön ja laiskan aamun jälkeen. Ei koskaan enää arviointikeskusteluja, tuen papereita, Wilma-viestejä ja välituntivalvontoja. Ei koulun keltaista soijasuikalekastiketta, laktoositonta piimää ja kasviskiusausta. Ei junan odottelua, asemalle kiirehtimistä ja peruutettuja junavuoroja. Ei herätyskellon soittoa, ei pimeitä aamuja ja yhtä pimeitä iltapäiviä.

Tilalla on oma vapaus, oma aikataulu, oma rytmi. Edessä pitkät kävelylenkit, pyöräilyt ja uintireissut (sitten lonkkaleikkauksen jälkeen). Lapsenlapsen kyläilyt ja hänen kanssaan leikkimiset. Televisio-ohjelmien katsominen myös puoli yhdeksän uutisten jälkeen, kirjoittaminen, lukeminen ja käsitöiden tekeminen. Elokuvat, teatteri ja museot. Ystävien ja sukulaisten tapaaminen ja pienet matkat. Elämää!

2. RAKASTUMINEN

Pakkolepään sohvalle. Lonkkaleikkaus on onnistuneesti ohi, mutta vielä ei hypellä eikä tanssahdella. En varautunut tällaiseen toipilasaikaan. Vaivalloisesti pystyn konkkaamaan vessaan ja keittiöön, sitten on taas asetuttava makuulle. En voi istua, on maattava vain selällään. Antaisin omaisuuden, jos voisin nukkua kyljelläni. Kun jotain pitää nostaa lattialta, käytän tarttumapihtejä. Ne ovat kätevät myös sukkien vetämisessä jalkaan. Kun istuminen ei onnistu, en voi myöskään tehdä käsitöitä. Voin lukea, mutta keskittymiskyky tuntuu jääneen leikkaussaliin. Veli perheineen ja pari ystävää on ollut apunani ja olen saanut ostokset kaupasta, kesäherkut torilta ja kirjat kirjastosta.

Kirsi-ystäväni soittaa ja kyslee vointia. Kirsin mies Pekka haluaa myös puhua kanssani. Häinkin kysyy miten jaksan ja ilmoittaa sitten uutisensa:

– Meillä on Katri sinulle nyt mies.

Häkellyn ja nielaisen pari kertaa. Mies? Minulle, joka olen päättänyt, että parisuhdeasiat saavat puolestani olla. Viisitoista sinkkuvuotta ovat vahvistaneet kantani. Kommentoin kuitenkin:

– Sen on sitten parasta olla hyvä.

– Joo joo, tämä on varmasti hyvä, Pekka vakuuttaa ja kertoo, että kysymys on Keijosta, joka on heidän ystävänsä yhteisten opiskeluvuosiemme ajalta Leningradissa. En muista Keijoa, en varmaankaan tavannut häntä silloin. Saan Kirsiltäkin vuolaan mainospuheen ja täytyy myöntää, että kiinnostun vähän. Kirsi ja Pekka kävivät Keijon luona. Hän oli juuri muuttanut takaisin vanhaan kotikaupunkiinsa, ostanut ja remontoinut sieltä poikamieskaksion. Puheeksi oli tullut, että Keijo haluaisi naisystävän, jota voisi silloin tällöin tavata, mutta kysymys ei todellakaan olisi yhteen muuttamisesta. Jotain tuollaista olin itsekin miettinyt siitä äärettömän teoreettisesta ajatuksesta, että vielä löytäisin parisuhteen. Kummallakin olisi oma koti, tapaisimme kerran pari kuukaudessa, kävisimme teatterissa, konserteissa ja elokuvissa.

Puhelun jälkeen etsin Keijon Facebookista ja lähetän varovaisen neutraalin viestin. Vastaus tulee heti ja Keijo todella vaikuttaa ja näyttää mukavalta. Viestejä kulkee molempiin suuntiin muutama päivässä. Keijo kyselee ruokatottumuksiani: kahvi vai tee, liha vai kala, tumma vai vaalea leipä, kuohuviini vai tavallinen, puna- vai valkoviini, mansikka vai mustikka. Samanlainen kysely lempikukista, johon on helppo vastata: oranssit kukat, mieluiten ruusut. Minä raportoin toipumisestani ja kerron että pystyin jo kävelemään pienen kierroksen kyynärsauvoilla viereisessä Osmonpuistossa.

Seuraavan viikon sunnuntaina saan oudon tekstiviestin: "Lonkkaleikkauksesta kuntoutuville on Osmonpuistossa tarjolla aamiaiskattaus." Kuulostaa houkuttelevalta, joten sujautan kesäsandaalit jalkaan, sieppaan kyynärsauvat mukaan ja laskeudun varovasti puolen kerroksen portaat hissille. Ulkona nousen pienen mäen ylös puistoon enkä muistakaan, että lonkkani on äskettäin leikattu. Mielessä pirskahtelee uteliaisuus ja vatsaa vähän kipristää. Kun tulen puiston keskikäytävälle, näen että riippakoivun alle on todellakin katettu aamiaistarjoilu: retkipöytä, kaksi tuolia, pöydällä maljakossa oransseja ruusuja, kuohuviinipullo jäähtymässä, vieressä kaksi kristallilasia. Minua vastaan lähtee kävelemään pitkä, harteikas, harmaapartainen, hymyilevä mies, joka pyytää istumaan pöydän ääreen. Nyt huomaa tarjoilun: lohta ruisleivällä, kahdenlaista salaattia, mansikoita, termospullossa kahvia.

Juttelumme alkaa välittömästi soljua kuin olisimme vanhoja tuttuja. Käymme läpi lapsenlapset, avioerot, kuluneet yksinäiset vuodet, opiskelumuistot Leningradista, uudelleen- tai jatkokouluttautumiset Suomessa, eläkkeelle jäämiset, harrastukset ja matkustusunelmat. Aamiainen vaihtuu brunssiksi, kunnes lonkkaa alkaa todella särkeä ja siirrymme sisätiloihin. Tapaaminen päättyy lämpimään halaukseen. Sovimme näkevämme tors- taina uudelleen.

3. JALAT IRTI MAASTA

Torstain jälkeen käy niin, että viisi päivää on pisin aika, minkä olemme erossa. Sisälläni säteilee pieni aurinko ja kuljen jalat maanpinnan yläpuolella. Hymyilen itsekseni, kun ajattelen Keijoa. Olemme kuin rakastuneet teinit. Kun olemme erossa, lähetämme hassuja viestejä ja kuvia toisillemme. Kun olemme yhdessä, näemme vain toisemme, kävelemme käsi kädessä, halaamme ja suukottelemme julkisesti.

Minä vietän enemmän ja enemmän aikaa Keijon luona. Keskellä viikkoa on tosin pistäydyttävä Tampereella kastelemassa kukat ja lukemassa postit. Sitten on jo kiire takaisin. Ilmoittaudun Keijon kaupungissa elokuun loppussa alkavaan improvisaatioryhmään.

Katselen Tampereen asuntoani uusin silmin. Alkaa käydä selväksi, että on turha maksaa vuokraa, jos käy asunnossa vain satunnaisesti yöpymässä. Muutenkin yli sadan kilometrin välimatka on meille aivan liian pitkä. Minua ei sido Tampereelle mikään nyt, kun lapsenlapsikaan ei enää asu täällä. Alamme järjestellä muuttoaani Keijon luo.

Kaikki tuntuu selvältä ja oikealta. On niin rakasta olla yhdessä. Molemmilla on tunne, että kuulutaan toisillemme. Olen syvästi kiitollinen siitä, että Keijo on elämässäni. Joka aamu pyydän meille maailmankaikkeuden korkeimmalta voimalta paljon onnellisia ja terveitä päiviä. Aina kuitenkin lopetan: tapahtukoon sinun tahtosi, ei minun.

4. MUUTON VALMISTELUA

Alamme ajatella muuttoani konkreettisesti. Keijolla on valmis kaksio huonekaluineen, samoin minulla. Sisustustyyhimme ovat kuitenkin erilaiset. Minä pidän väreistä: vihreästä, oranssista, punaisesta, keltaisesta ja sisustuksessa sinisestäkin. Keijon lempiväri on harmaa. Minulla on monta hyllymetriä kirjoja, Keijolla muutama eteisen pienessä hyllyssä. Minun huonekaluni ovat suurimmaksi osaksi Ikean vaaleita ja puunvärisiä, Keijon vanhanaikaisia, koristeellisia ja tummia tori.fi:ltä.

Mietimme yhteisen asunnon ostamista, jolloin kumpikin joutuisi muuttamaan. Yksi huone lisää ja molemmat saisimme oman huoneen. Minä voisin pitää puun väriset huonekaluni, leijonataulun, koriste-esineet, matot ja orkideat. Keijo saisi äijähuoneensa. Molemmilla olisi parisängyt, yhdessä nukuttaisiin joka yö. Olohuone olisi yhteistä tilaa.

Katselemme asuntoilmoituksia ja käymme muutamassa näytössä. Vanha omakotitalo pellon reunassa houkuttelee meitä molempia. Iso piha omenapuineen on heinittynyt, mutta ei se meitä haittaa. Molemmat pidämme pihatöistä. Näytössä kuitenkin paljastuu, että talon kellari kasvaa hometta paksuna kerroksena.

Keijon asunnon alapuolella on tyhjä kolmio ja se vaikuttaa lupaavalta. Kunnes saamme tietää, että siellä pitäisi korjata keittiön putkistot. Huoneistoja myyvät Norjassa asuvat sisaruksetkaan eivät intoutu kaupankäyntiin, vastaavat vain ostotarjoukseksemme niukkasanaisten ein.

Viidennen asuntonäytön jälkeen päätämme unohtaa ostohankkeen ja sovittautua Keijon kaksioon.

Minua alkaa ahdistaa muuton ajattelu. Tai ei itse muuton, vaan pakkaamisen ja päätökset siitä, mitä ottaa ja mitä jättää. Ja jos jotain tavaroita jättää, mihin ne laittaa. Tarpeellista raivaustyötä, jota töissä ollessa ajattelin tekeväni pikkuhiljaa eläkkeellä. Nyt ei ole mistään pikkuhiljaa tekemisestä

On kesäkuun alku vuonna 2021. Katrin viimeinen työpäivä luokanopettajana on ohi. Eläke alkaa. Edessä on rauhallinen elämä Tampereella eikä koskaan enää koulutyötä. Tai niinhän Katri luulee.

Koko elämä mullistuu: löytyy uusi rakas, Tampere jää taakse ja Ukrainan sota tuo Suomeen pakolaisia. Perustetaan uusia valmistavan opetuksen luokkia ja on suuri tarve löytää niihin opettajia. Katri päättää palata uudenlaiseen opettajan työhön: luokka täynnä vaikeista oloista tulleita eri-ikäisiä oppilaita, jotka eivät osaa suomen sanaa. Miten Katri selviää eteen tulevista haasteista?

Millaista on 60+ -ikäisten rakkaus? Miten sopeutua parisuhteeseen monen yksin asutun vuoden jälkeen? Ovatko tavat ja tottumukset rakkautta voimakkaampia? Miten käy, kun eturauhassyöpä astuu kuvioihin?

BoD

